

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

Academia teologică ortodoxă rom. din Cluj.

— Solemnitatea deschiderii noului an de studii. —

În biserica ortodoxă din Cluj s'a desăvârșit Joi, în 10 Oct. a. c. o frumoasă sărbare: *solemnitatea deschiderii noului an de studii* la *Academia teologică*. În prezența *P. S. Sale Episcopului Nicolae*, a membrilor Consiliului eparhial, a membrilor corpului didactic, a studenților teologi și a unui ales număr de intelectuali s'a desfășurat acest înălțător act din viața unei școli călăuzită de cele mai frumoase aspirații și principii, cum este tânăra noastră instituție de educație religioasă și morală.

Sărbarea a fost precedată de un serviciu divin împreună cu sfințirea apei, oficiat de preoții-prof. cons. ep. *Dr. V. Sava*, *Dr. A. Buzdug*, *Dr. G. Muntean*, și *Arhid. Dr. I. Vască*. Corul teol. sub iscusita conducere a prof. *Dr. V. Petrașcu* a dat răspunsurile și a intonat câteva cântări religioase, bine executate, cari au ridicat nimbul sărbării.

A urmat cuvântarea festivă, rostită de *Decanul Academiei*, prof. *Dr. I. Vască*.

D-Sa printr'o expunere clară arată roadele îmbucurătoare, ce din an în an le înregistrează *Academia teologică*. Dela întemeierea ei această instituție de înaltă învățatură teologică a urmărit un scop mareț și bine determinat: pregătirea serioasă de elemente devotate cauzei noastre sfinte, de elemente cari, bine pregătite sufletește și luminate prin cunoștințe temeinice în domeniul teologiei, să contribuie la ridicarea prestigiului bisericii noastre drept măritoare propovăduind cu înțelepciune cuvântul Evangheliei și slujind cu dragoste în via Domnului. Acest scop mareț, această țintă permanentă, a fost ajunsă cu succes din

an în an. Două serii de absolvenți, reușiți în mare parte cu rezultate strălucite la examenele recerute, au putut fi întrebuințați cu folos în serviciul Eparhiei. Tinerimea noastră teologică manifestă în toate împrejurările seriozitate, pregătire corespunzătoare și purtare exemplară. Pe lângă activitatea școlară, studenții teologi dezvoltă și o binecuvântată activitate înafară de școală. Fie în deplasări misionare, fie la alte servicii religioase, orânduite de biserică sau autoritatea de conducere, contribuția Academiei teologice prin reprezentanții ei legitimi profesori și studenți nu a lipsit. Un moment special, vrednic de toată lauda, este colaborarea studenților teologi la imprimarea Bibliei pentru orbi. Zilnic câteva ore în șir câte doi studenți lucrează, împreună cu tipograful orb dela Institutul de orbi din Cluj, la imprimarea textelor biblice, operă ce se înfăptuește încet, dar cu remarcabil succes și care va rămânea unică în felul său, cunoscută în anele bibliografiei bisericești.

La realizarea și pregătirea acestor roade îmbucurătoare, pe lângă străduințele și munca ordonată a membrilor corpului didactic, contribuie în primul rând sprijinul larg dat de organele de ocrotire și conducere. *P. S. Sa Episcopul Nicolae*, împreună cu Ven. său Consiliu Eparhial neîncetat țin cont de necesitățile și doleanțele instituției și în cea mai largă măsură le satisfac.

„Vă rugăm să primiți, *P. S. Stăpâne*“, zice *Decanul Academiei* spre încheierea vorbirii sale, „împreună cu Ven. Consiliu, ce aveți onoarea să conduceți, expresia sincerelor noastre sentimente de recunoș-

tintă, dragoste și devotament, pentru tot binele, grija și ocrotirea părintească, cu care neîncetat ne înconjuțați. Fie ca rezultatele îmbucurătoare, obținute de tânăra noastră instituție să Vă recompenseze cel puțin în parte pentru ajutorul și binecuvântarea ce le revărsați din belșug asupra lucrărilor noastre“.

După cuvântarea festivă a Decanului, urmează frumoasa vorbire a P. S. Sale Episcopului Nicolae Ivan. P. S. Sa prin cuvinte adânc simțite, bogate în îndemnuri înțelepte, părintești spune între altele:

„Sunt pentru a șasa oară prezent la deschiderea noului an școlar la Academia teologică și trebuie să Vă mărturisesc, că nu este pentru mine bucurie mai mare decât emoția și înviorarea sufletească ce o simt în aceste momente. Mi-am pus tot sufletul și energia trebuitoare la vremea sa, ca această școală de înaltă învățatură teologică să ieie ființă. Am avut arzătoarea dorință ca în aceste părți ale Ardealului, unde biserica noastră strămoșească a fost în vremurile de urgie atât de vitreg tratată, să înalț prestigiul ei, să o ajut să iasă din întunericul în care se găsea și am înființat această Academie spre a-mi pregăti preoți buni și devotați cauzei, adevărați apostoli în serviciul bisericii noastre. Azi după ce mi-am văzut visul realizat, simt cea mai plăcută mângâiere și mulțumire sufletească. Și cum aș putea să nu mă bucur, când primii soli trimiși în via Domnului, pregătiți de această instituție, acum dela începutul carierii lor preoțești s'au dovedit a fi elemente atât de valoroase în parohiile ce le-au ocupat, încât cuvintele de laudă și apreciere din partea credincioșilor nu mai încetează?... Mă îndrept ca de obicei în asemenea momente solemne, îndeosebi vouă, celor noui intrați în rândurile colegilor voștri, mai vechi la Academia teologică, și din dragostea părintească ce o simt neîncetat pentru bunul mers și prosperarea cauzei noastre sfinte, voiesc chiar dela început să vă pun în vedere următoarele: vremurile grele de sărăcie materială, dar mai ales de cea morală în care se zbate poporul nostru, reclamă un adevărat apostolat dela noi slujitorii bisericii. Trebuie dela început să vă examinați bine conștiința, căci bogății și însemnate comori

materiale nu vă va putea aduce cariera pe care voiți să o îmbrățișați. Numai acei ce din adevărată dragoste și devotament simt o vocațiune internă spre a se dedica carierii preoțești, numai aceia nu vor simți nici o greutate fiind feriți de orice desiluzii neplăcute în viitor. Aici vor trebui să învețe pe lângă cunoștințele temeinice din studiile vaste ale Teologiei, și felul cum să se poarte cu omenie în mediul în care vor avea să păstorească. Părăsind băncile școlii, vor trebui să părăsească totodată și orice urmă de patimi și scăderi sufletești, cari ar putea să le facă imposibilă exercitarea cu succes a nobilei misiuni ce-i așteaptă. Vor trebui să fie scutiți îndeosebi de patimi. Ei să fie cu adevărat pilda întruchipată de curăție și cinste, de ideal și virtute. Cine însă nu se crede în stare să parcurgă această cale de pregătire intelectuală și morală, mai bine e ca de pe acum să-și croiască altă cale. Până acum am satisfacția să constat că Academia noastră teologică își îndeplinește cu deplin succes rostul și menirea existenței ei și dorința mea fierbinte este, ca aceeaș cale să o urmeze și cu mai multă râvnă și sorți de izbândă în viitor.

În acest înțeles, mulțumind membrilor corpului didactic pentru munca prestată în trecut, le doresc spor și izbândă și pentru anul care începe; iar tinerimea noastră studioasă o chem la datorie, împărtaşind tuturor, profesori și studenți, binecuvântarea mea arhierască pentru încheierea cu deplin succes și a noului an de studii“.

*

Solemnitatea deschiderii noului an de studii la Academia teologică a fost o adevărată sărbătoare. Au impresionat adânc cuvintele înțelepte, rostite cu atâta competență de P. S. S. Episcopul. Pătruns de adevărată dragoste părintească față de instituțiile și oamenii pe cari i-a creiat și-i susține, în mod absolut desinteresat, ca un adevărat „Ctitor“, cum l-a numit marele istoric N. Iorga, P. S. Sa și-a spus cuvântul său cumpănit, îndrumările sale convingătoare spre a fi ascultate și urmate. Nu-i mirare dacă această tânără instituție, având parte de cel mai larg și sincer concurs din partea unui suflet atât de generos și energetic, cum este cel al prea iubitului nostru

Arhiereu, a putut să fie astfel îndrumată și călăuzită, încât să poată ține pas, ba de multe ori să și întreaacă alte instituții asemănătoare în rang în Cluj, în acest centru universitar, atât de pretențios și variat în concepții de credință, cultură și civilizație,

Rap.

Vizitațiunea canonică

a P. S. Sale Episcopului nostru Nicolae în protopopiatul Cetatea-de-piatră.

V.

Pentru ultima zi (Vineri, 13 Sept. c.) ne-au rămas de vizitat trei parohii, situate în altă parte decât celelalte, în apropierea șoselei naționale, ce leagă Șomcuta-mare de Satul-mare.

Mai întâi mergem la *Finteșul-mare*, străbătând un drum nou, pe la Hideaga și Satulung, lângă care remarcăm șirul cu zeci de plop. Rar se va fi văzut o aleie de plop așa de impresionantă ca aceasta; azi are numai șirul plopilor din stânga șoselei, căci expropriindu-se locurile din dreapta, fostul proprietar i-a tăiat. A fost o cruzime pe care consilieratul agricol n'a știut să o oprească la vreme.

Comuna Finteșul-mare e așezată pitoresc pe niște costișe pline de pom, dintre cari răsar case destul de dese și o biserică mare de piatră zidită în anul 1826. Centenarul zidirii a fost aniversat cu o frumoasă serbare bisericească. Înfrumusețarea internă s'a făcut abea la anul 1894 prin I. Trombițaș zugrav din Brașov, cum arată pisană din perețele altarului.

La intrarea principală a comunei, împodobită cu poartă triumfală, P. S. Sa, având în suită pe lângă cei permanenți și pe dnii Dr. Dragoș, A. Pocol și Dr. T. Pop, prim-pretor, a fost întâmpinat și binevențat de către dl Gavril Bogdan, dir. școlii primare. Corul condus de învă. Dragoș Nistor cântă „Pe stăpânul și arhiereul nostru“ în 4 voci. Fala bisericii din Finteșul-mare este acest cor bărbătesc. A fost înființat acum 20 de ani de către actualul învă.-director G. Bogdan, mai întâi într'o voce. Pr. Valeriu Dragoș, pe atunci capelan l-a complectat mai târziu la 4 voci, iar nu de mult conducătorul de acum l-a consolidat

organizându-l în forma actuală. Are vre-o 30 membrii, un fond bănesc de peste 6 mii Lei și o bibliotecă de note. La liturghie cântă răspunsurile liturgice pe 4 voci bărbătești de G. Dima.

Insoțiți de întreg poporul dela poarta triumfală P. Sf. Sa urcă dealul spre biserică, unde preotul V. Dragoș îl binevențează talmăcind bucuria parohienilor cari primesc pentru întâia oară vizita arhiereului lor. În biserică se rostește o ectenie de mulțumită cu răspunsurile date de cor. După cetirea unei rugăciuni P. Sf. Sa ține o instructivă cuvântare poporului adunat în număr mare, adăugând și câteva cuvinte de apreciere și laudă a corului, care înalță frumusețea serviciului divin, predispunând pe credincioși la mai multă evlavie.

Petrecuți de popor cu urale, plecăm spre *Văleni*. Ca să ajungem aici, din Șomcuta, suim un drum puțin practicabil, pe care automobilele îndrăsnesc să-l calce numai pe vreme bună și și atunci cu grijă. Primarul cu un grup de oameni au eșit întru întâmpinarea P. Sf. Sa în afară de sat, în vârful unui deal, de unde scoborâm spre sat. O uliță șerpuitoare ne poartă aproape întreg satul până ajungem în vale unde e biserica. Semnele indicatoare de direcție sunt desele porți triumfale făcute din verdeață și ștergere înflorite și alte țesături naționale. Unele sunt înșirate pe porțile caselor, pe garduri sau pe funii de-acurmezișul drumului, împodobindu-l într'un mod special, neîntâlnit până acum în alte locuri. Cei ce am sosit înaintea P. Sf. Sale, la biserică am aflat pe parohul Stefan *Gheție* servind sfta liturghie, ca o duhovnicească aniversare a 25 de ani de preoție ce-i împlinea tocmai în această zi. Biserica e mică și veche, de lemn ca și cea din Cărpiniș, lipsindu-i însă podoaba iconostasului și interiorului acesteia. În fața ei pr. Gheție încunjurat de poporul adunat, a binevențat pe P. Sf. Sa, amintind cauzele pentru cari nu au încă o biserică corespunzătoare, cât și străduințele depuse pentru ridicarea celei proiectate, având aprobată și în curs de incasare o repartiție de 1,300.000 Lei.

Ectenia, rugăciunea ca și cuvântarea P. Sf. Sale se țin în pridvorul bisericii. P. Sf. Sa îndeamnă pe credincioși să facă cât mai în grabă biserica atât de necesară.

„Nici o jertfă să nu Vă fie prea mare, căci ridicarea unui locaș sfânt e totdeauna deplin răsplătită prin bucuria și fericirea ce le aduce, ca și cu harul dumnezeesc ce se revarsă peste credincioșii ei.“

Aceste sfaturi arhieresti credem că vor contribui în mare măsură la trecerea în faptă a zidirii bisericii proiectate. Vălenii au dat dovadă că sunt în stare să-și facă ceea ce au plănuțit, cu zidirea casei parohiale, cum în puține parohii avem. Nădejdea principală ne-o punem în conducerea parohului Stefan Gheție, preot plin de vrednicie și cu deplină autoritate.

Suitei P. Sf. Sale s'au mai adăugat încă o seamă de notabilități din Șomcuta-mare, credincioși și prietini ai bisericii noastre, dna Letiția D. Olsovski, prez. reun. fem. române, dna Dr. Gherghel, vice-prezidentă, dna și dș. Radocea, dnii Dr. N. Gherghel, Gh. Sachelariu, judecător, N. Isbășescu, ing. silvic, St. Pop, Dr. Lud. Pop, A. Nilvan, I. Cormoș, Gh. Tivadar, etc. cari toți au participat la masa comună dată de parohul locului.

La această masă, ieșind din cadrele meselor intime din celelalte părți, luându-se în considerare încheierea vizitațiunii canonice, cât și faptul că parohul găzduitor împlinea 25 de ani de preoție; s'au rostit și câteva toasturi din partea P. Sf. Sale, protopop Latiș, pr. Gheție, Dr. I. Pop, A. Pocol și A. Grobei inv. în Văleni.

Rămânând timp, după masă a mai fost vizitată și parohia nou înființată din *Ardușat*, păstorită de pr. St. Gheție ajutat de ieromonahul Inochentie *Lupan*, care cu un grup de credincioși a întâmpinat pe P. Sf. Sa conducându-l la capela și la locul unde se va începe în curând zidirea unei biserici. P. Sf. Sa i-a sfătuit să țină cu sfințenie la biserică strămoșească la care au revenit din dragoste și să se străduiască a și-o întări prin ridicarea locașului de închinare proiectat. Către seară P. Sf. Sa întors la Baia-mare, după ce timp de 7 zile a vizitat toate parohiile acestui protopopiat în număr de 16 și două filii.

Ca semn de mulțumită bunului Dumnezeu că ne-a ajutat să încheiem cu bine și cu rezultate deplin satisfăcătoare această vizitare a credincioșilor și parohiilor noastre din aceste părți, — fiind cea dintâi

vizitațiune arhierescă, din cele câte se știu, — P. Sf. Sa în ziua Sf. Cruci (14 Sept.) a asistat la sfânta liturghie în biserică din Baia-mare, oficiată în mod solemn de către prot. D. Antal, cu răspunsuri date de câțiva studenți teologi. Săvârșitorul liturghiei a rostit și o convingătoare predică pentru publicul select ce a asistat, fruntași și prieteni ai bisericii noastre. Această sf. liturghie prin atmosfera de evlavie în care s'a săvârșit, pentru credincioșii și prietenii bisericii noastre a fost egală cu o vizitațiune canonică făcută în celelalte parohii. Din partea noastră a fost și un mic semn de mulțumită pentru primirea bună și plină de deosebită atențiune cu care ne-au încunjurat în tot timpul petrecut în Baia-mare, cu deosebire din partea familiilor P. C. protopop Alesiu Latiș, a dnilor Alex. Iancu, Dr. V. Dragoș, A. Pocol și Dr. I. Pop etc.

Imediat după masă ne-am reîntors la Cluj, părăsind cu părere de rău un ținut așa de frumos, locuit de oameni credincioși, buni și cu dragoste vie față de biserică, păstoriti de preoți vrednici și conști de datorințele ce le au. P. Sf. Sa s'a reîntors, — după cum s'a putut vedea și din acest sumar raport, — deplin mulțumit sufletește și convins că osteneala ce și-a dat-o de a vizita și propovădui în acest protopopiat, va aduce cele mai binefăcătoare roduri sufletești, spre întărirea credinței noastre strămoșești vie și lucrătoare.

d. a.

CONFERINȚE PREOȚEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE

În misiune pastorală.

— Conferința preoțească a protopopiatului Bistrița. —

Tăria poporului nostru a fost și trebuie să fie, dragostea față de Biserica-i strămoșească, unde în vremuri de restriște, ca și'n timp de pace, aflăm mângăere și întărire. În consecință și dușmanii răi-voitori vrând să ne umilească, au căutat întotdeauna desfacerea legăturii sfinte dintre popor și Biserică, îndemnați de cuvintele „Batevoiu păstorul și se vor risipi oile“. Dacă ne uităm cu ochi înțelegători la cele ce se desfășoară în jurul nostru, îndată vedem mâna neagră ce caută zădărnicierea oricărei

tendințe de întărirea noastră națională și creștinească. Și acest curent de distrugere, acum este alimentat de sectari.

Pentru a cunoaște viața acestor rătăciți din poporul nostru și pentru a întări pe cei buni în credința strămoșească, preoțimea tractului Bistrița, invitată de paroh, și-a ținut conferința de toamnă în parohia **Caila**, cu'n program vast și foarte bine executat.

În dimineața zilei de 15 Sept. 1929 preoțimea, în frunte cu P. C. protopop-stavrofor Grig. Pletosu, își face intrarea în parohie. Aici sunt întâmpinați cu multă pompă și dragoste de poporul credincios în cap cu ieromonahul D. *Constantinescu* și notarul comunei. După bineventura și răspunsul dat, intrăm în biserică și se oficiază sfta Liturghie în sobor de preoții I. Oros, Aug. Pop și Teodor Ciuruș. La sfta Liturghie predica o ține pr. T. Ciuruș mănecând dela cuvintele „Ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată și-și va pierde sufletul său“ și stăruie pe lângă valoarea reală a sufletului și mântuirea lui.

Urmează conferința intimă a preoțimii având ca obiect principal în discuție tema dată de Vener. Consiliu Eparhial: „In ce chip ne putem obicinui a rezolva la timp și bine actele oficiale“. Referează pr. I. Oros, V. Căndea și T. Ciuruș și conchide, ca fiecare preot să-și aranjeze frumos și creștinește o cancelarie parohială — iar în lipsă măcar un colț de odaie — unde să săvârșim orice trebuință duhovnicească și administrativă. Actele intrate să fie înregistrate la timp și rezolvate după cerințe. Să se citească și păstreze organul eparhial „Renașterea“. Ca punct următor în ordinea de zi se trece la reorganizarea grupurilor religioase.

Întreg mersul conferinței acesteia a fost deplin satisfăcător, datorită și cuvântului de deschidere a Venerabilului președinte P. C. protopop-stavrofor Grig. Pletosu care, accentuând diferitele crize actuale, stăruie pe lângă cea morală și sufletească și îndeamnă la o armonică conlucrare a preoțimii în conferințele tractuale.

Exhaureată fiind ordinea de zi, urmează o plăcută și elegant întocmită masă comună, dată de însuș parohul. În cursul mesei P. C. protopop toastează în sănătatea

P. S. Episcop Nicolae; pr. Ciuruș vorbește în cinstea și sănătatea P. C. protopop; pr. N. Cristea pentru paroh și alți vorbitori.

După masă urmează în curtea bisericii, conferința populară, unde preoțimea și-a dat toată silința ca scopul descinderii lor să fie bine ajuns. Întâi ia cuvântul P. C. protopop, accentuând diferitele crize ce bântue lumea, în special criza morală și sufletească și îndeamnă poporul pentru credință, fapte bune și dragoste creștină: Apoi este dezvoltat subiectul „Creștinismul ortodox în asemănare cu doctrina celorlalte Biserici și'n raport cu sectele“, de pr. M. Georgiu și V. Căndea. Primul în mod statistic dovedește temeinicia și adevărul diferitelor doctrine, iar al doilea într'un limbaj popular și bine expus, arată rătăcirea sectarilor și evidențiază în toată goliciunea lor scopul mârșav ce nutresc acești rătăciți ai credinții. În urmă după unele întregiri de program, parohul D. Constantinescu mulțumește tuturor, cler și popor, pentru frumoasa dar creștinească serbare.

Nu pot încheia aceste șire fără de-a-mi exprima satisfacția ce am simțit cu ocazia acestei conferințe tractuale. Deși numărul preoților a fost foarte redus — lipsind aproape jumătate — totuși obiectele discutate au foarte bine executate, astfel că această coborâre între credincioșii parohiei va rămânea vie în memoria lor. Cinste și laudă se cuvine celor ce au contribuit la buna reușită a conferinței, iar mai presus de toate satisfacția împlinirii datoriei pe deplin.

Pr. T. C.

CUVINTE CĂTRE PREOȚI

10. Puțin aluat

toată frământătura dospesște.

Matei 13, 33.

Zis-a Domnul: „asemenea este împărăția ceriurilor aluatului, pe care luându-l muerea l-au ascuns în trei măsurii de făină, până ce s'au dospit tot.“

Aluatul menit să dospescă întreagă frământătura oamenilor în spre bine întru pânea gustoasă a împărăției lui Dumnezeu suntem noi, preoții. Prin noi, lumea va trebui să se prefacă întru împărăție a lui Dumnezeu.

Muerea cuminte de câteori face pâne,

o părticică din aluat o pune la o parte. Această părticică de aluat poartă germenii fermentației și introdusă într-o nouă frământătură de făină, o prefacă și pe aceasta întru aluat. Tocmai ca și aluatul și noi preoții purtăm germenii fermentației, — cuvintele lui D-zeu, — cari introduși în sufletele oamenilor, vor prefăce întreaga înfățișare a lumii.

E bine să ținem seamă de lucrul acesta mai ales în zilele de azi. Căci timpul pe care îl trăim, poartă semnele vădite a unei adânci, radicale prefaceri sociale. Și dacă aluatul are lipsă de frământare, ca să poată străbate toate părțile făinei, frământările sociale, a căror mărtoși suntem, sunt numai binevenite spre a putea răspândi temeinic în toate părțile sociale, aluatul învățăturilor creștine. Depinde de destoinicia noastră, ca această prefacere să ducă la o întocmire socială deplin corăspunzătoare cu idealul, ce se desprinde din învățăturile Mântuitorului. Cei mai destoinici fii ai neamurilor se trudesc din răspuțeri să asigure pacea vecinică și universală; fiecare copil are o concepție despre federalizarea Statelor și nici odată n'a fost mai adâncă ca azi convingerea, că dreptul existenței e sfânt. Oamenii ascultă cu sete și studiază cu înfigurare toate planurile menite să aducă vr'un bine; nu vor avea oare acești oameni urechi de auzit și pe seama noastră, când vom reproduce cuvintele blândului Învățător: „Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați, și eu voi odihni pe voi.“

Încă odată: secerișul e gata, secerișul e mult; lucrătorii să eșim la muncă! Să nu ne facem vinovați de a fi scăpat și această ocaziune istorică de a încreștina lumea, căci neglijența noastră va face să întârzie venirea împărăției lui D-zeu pe pământ și atunci ne facem părtași la nebunia celor cincisecioare, cari n'au știut să aștepte mirele cu candelile aprinse.

Desigur, creștinismul nu e o doctrină socială oarecare, ca bolșevismul ori fascismul bunăoară. Nu simpatizează nici cu absolutismul, nici cu aristocrația, nici cu democrația și îl lasă rece izolația splendidă a Englezilor, organizația capitalistă a burghezilor, teoria luptei de clase, ori comunismul de stat.

Dar ori cât de seducătoare ar fi aceste

teorii și ori cât de destoinic brațul, care încearcă realizarea acestora, fără creștinism oamenii vor rămânea și pe mai departe cei mai temuți dușmani unul altuia.

Tocmai fiindcă „nu e din lumea aceasta“, creștinismul poate schimba înfățișarea lumii. Nu prin întocmiri sociale. Creștinismul nu e menit să schimbe suprafața, înfățișarea lucrurilor, ci izvorul tuturor manifestățiunilor omenești: *sufletele*. Deodată cu acestea se va schimba apoi și lumea, întocmai ca și făina, care se prefăce în altă substanță, după ce s'a introdus aluatul într'ânsă.

Oameni noi aduc timpuri noi, zice un proverb, și cei ce doresc să intre în împărăția lui D-zeu, trebuie să se nască din nou. Prin apă și prin Duh, a zis Mântuitorul. Prin botezul pocăinței, care înseamnă dorința fierbinte de a rupe cu trecutul păcătos și prin botezul Duhului Sf., care înseamnă stăruința de fier spre a realiza o nouă lume, lipsită de mizerie și de păcat.

Creștinismul nu e doctrină socială, ci dușmanul ori cărei doctrine sociale. Căci toate aceste doctrine au emanat din concepția materialistă a istoriei și se bazează pe recunoașterea că în mod fatal viața omenească e condiționată de factori economici și sociali. Ori Isus Hristos s'a luptat tocmai împotriva acestei domnii a materiei, instăpânind în locul ei *domnia duhului*.

Creștinismul n'a venit ca o reformă socială, dar a adus oamenilor posibilitatea de a trăi fericiți *mai presus* de ori ce condițiuni economice și sociale. Aderenții luptei de clasă vor să niveleze oamenii, să-i facă pe toți la fel, nevoind să observe, că în acest univers nemărginit D-zeu n'a creat nici chiar două fire de iarbă la fel. Evident deci, că stăruințele lor vor da greș. În schimb ce frumos, ce firesc rezolvă Mântuitorul această problemă, centrul preocupărilor omenești din toată vremea, prin vestea bună ce ne-a adus: *toți sunteți fii acetuiași Tată!* Și dacă Părintele vostru v'a trimis pe unul la vie, pe altul la plug și pe al treilea pe mare departe, spre a face neguțătorie, se cuvine să-l ascultați. Necesități de ordin material reclamă diviziunea omenească în clase sociale; e o lege așa de categorică această, că nimeni în lume nu i-se poate sustrage, nici chiar ere-

miții retrași în munți și pustiuri. O lege crudă, o lege aspră, o lege nedreaptă, dacă vreți. Un singur lucru poate înlătura cruzimea și nedreptatea acestei legi: conștiința, că suntem frați, fii aceluiasi Tată ceresc. Înstăpânită pe deplin această conștiință în sufletele oamenilor, clasele sociale mai înalte vor avea un singur *privilegiu* față de cele mai de jos: *datoria de a munci mai mult pentru binele obștesc.*

Această conștiință de înrudire dă conținut și lămurește pe deplin suprema poruncă din Noua Lege: *iubirea până la sacrificiu.* La rândul ei, această poruncă e aluatul destinat să dospească toată frământătura.

Vremile de azi poartă semnele vădite ale unei puternice frământări sociale. Se va mai ivi vre-odată în istorie un timp mai potrivit pentru răspândirea aluatului, care este cuvântul lui Dumnezeu?

Dar cuvintele fără suflet sunt un lucru netrebnic. Spre a le putea da puterea fermentației, va trebui să le încălzim în sufletul nostru. Înainte de enoriașii noștri va trebui să credem noi în puterea mântuitoare a lor.

„Lucrați până este ziuă!“

Pr. Ion Goron.

CRONICĂ

Predică în biserica catedrală din Cluj. Duminecă, 27 Oct. c. va predica C. S. pr. Dr. A. Buzdug, prof. de teologie, iar Marti, 29 Oct., ziua nașterii M. S. Reginei Maria, va predica C. S. protodiacon Dr. Ion Vască, decanul Acad. teologice.

Pentru Muzeul Eparhial am primit dela parohia Văleni, tractul Lăpușului, o cazanie în limba slavonă, manuscris din veacul al 17-lea.

Parastas pentru decedatul Regent G. Buzdugan. Joi, în 10 Oct. a. c. orele 10 a. m. s'a oficiat în biserica ortodoxă un parastas pentru decedatul Regent G. Buzdugan. Au participat reprezentanții autorităților în frunte cu dl General-comandant D. Pap, dl primar T. Mihali, dl prefect Dr. A. Popa, membrii ai corpului ofi-

țeresc și reprezentanți ai funcționării de toate categoriile. A asistat la acest solemn act și P. S. Episcopul Nicolae împreună cu membrii Cons. Eparhial, profesorii de teologie și un mare număr de preoți din localitate. Răspunsurile la serviciul divin au fost date de corul teologilor sub conducerea dlui prof. Dr. V. Petrașcu. Dl protop. N. Vasiu a rostit cu acest prilej o caldă cuvântare în memoria înaltului defunct.

Congresul Asociației Clerului Ortodox s'a deschis la București în ziua de 15 Oct. sub prezidenția pr. P. Partenie, vicepreședinte. La deschidere a participat și I. P. Sf. Sa Patriarhul Miron Cristea roșind o frumoasă cuvântare. Despre aceasta cât despre interesantele debateri ce au fost în acest congres, vom face o dare de seamă mai amănunțită în numărul viitor al foii noastre. Dintre preoții eparhiei noastre, după cât știm, nu a participat nici unul solidarizându-se cu atitudinea președintelui Asoc. Clerului din eparhia noastră care a comunicat centrului că nu pune în lucrare această secție pânăee Asoc. Clerului Ortodox va avea ca președinte pe pr. Mihălescuc, care s'a declarat *francmason.*

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 6881/1929.

ORDIN CIRCULAR

Reînvoim ordinele Nrii 2665 și 3063 din 1927, cu amendamentul nou, că *recepționările provizorii sau definitive ale construcțiilor noi sau de reparații de biserici și case parohiale, au a se face în prezența nu numai a expertului arhitect, ci și în a protopopului tractual sau a arhitectului său, a cărui specială îndatorire este a apăra interesele bisericii și sub raportul acesta.*

Cluj, la 7 Oct. 1929.

Consiliul Eparhial.

Nr. 6889/1929.

Mulțumită publică.

Consiliul eparhial ortodox român din Cluj exprimă și pe această cale cea mai călduroasă mulțumită *Direcțiunii Operei ro-*

mâne din Cluj, în frunte cu dl director general Constantin Pavel, pentru ajutorul de 25.873 Lei dela premiera operei „Boris Godunow” reprezentată la 29 Sept. c. în beneficiul fondului pentru zidirea catedralei. Cluj, la 11 Oct. 1929.

Consiliul Eparhial.

Nr. 567—1929.

1—1

CONVOCARE

Conform art. 81 din Legea și Statutul pentru organizarea bisericii ort.-române, convoc prin această conferința preotească, pe ziua de *Duminică, în 27 Octomvrie a. c.*, în comuna *Valea-Dosului*, cu următoarea

Ordine de zi:

1. La ora 9 a. m. serviciu divin, celebrat în sobor de toți preoții.

Predica cu explicarea textului Evangheliei zilei, o va ține preotul Gheorghe Gligor.

2. Deschiderea conferinței:

3. Comunicarea ordinelor Ven. Cons. Eparhial Nrii. 1144, 2732, 7729, 7737 și 8154—1929.

4. Cinstirea Duminecilor și sărbătorilor de peste an, profesorul de religie Nicolae Gavra.

5. Fiecare preot va prezenta raport despre activitatea sa pastorală, în legătură cu starea morală-religioasă din parohie.

Abrud, la 10 Octomvrie 1929.

Petru Popovici, protopop.

Nr. 407—1929

1—3

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de *cl. II. Botez*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.

2. Casă parohială, supraedificii economice și grădină.

3. Sesiune parohială 32 jug.

4. Stola îndatinată.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererea cu actele regulamentare în termenul fixat și cu prealabila noastră încunoștințare se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor prezenta act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Luduș, la 7 Octomvrie 1929.

In înțelegere cu consiliul parohial din Botez.

Romul Popa, protopop.

Nr. 1044/1929.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa I-a *Mociu* (gara Apahida) protopop. Cluj, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.

2. Casa parohială veche în stare bună.

3. Sesiune parohială 29 jug. arător, 3 jug. fânaș.

4. Miertă mică și zi de lucru, după fum.

5. Stolar: botez 10 Lei, cununie 50 Lei, înmormântare 80 L., sfestanie 20 L., maslu 50 L., slujbă cu prescură 20 L., fără 50 L.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta actele reglementare la acest oficiu și se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Mociu, 1 Octomvrie 1929.

Consiliul parohial.

Cluj, 2 Octomvrie 1929.

Oficiul protopopes.

Pictură bisericească.

Am onoare a aduce la cunoștință unor preoțimi, că execut în mod ireproșabil: **Icoane, pictură bizantină în interiorul bisericii, artă decorativă și orice lucrări atingătoare de această branșă**, fiind specialist în arta aceasta, executând lucrări la cele mai importante biserici și teatre din țară. — Se garantează de toate lucrările executate de mine, fiind lucrate cu materialele cele mai superioare.

În speranță că voi fi onorat cu încredere, semnez — cu toată stima:

P. PISCARIOV,

Pictor, Profesor Academic

București, Str. Logofătul Iordan nr. 39.

5—10